

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și a Legii 26/2024 privind ordinul de protecție

Descrierea situației actuale

Violența domestică rămâne o problemă socială gravă și persistentă în România, cu implicații directe asupra vieții, sănătății, libertății și demnității persoanelor afectate. Deși cadrul legislativ a înregistrat progrese semnificative în ultimii ani, realitatea de zi cu zi confirmă că în ciuda evoluției cadrului legal, protecția victimelor este în continuare fragilă.

Potrivit datelor furnizate de Ministerul Justiției, **în anul 2023** au fost înregistrate **23.765** de dosare având ca obiect emiterea ordinului de protecție. **În anul 2024**, numărul acestora a crescut semnificativ, ajungând la **28.983** de cauze.

De asemenea, conform datelor furnizate de Poliția Română¹, în primele patru luni ale anului 2025:

- au fost înregistrate 40.030 de cazuri de violență domestică (19.984 în mediul urban și 20.046 în mediul rural);
- au fost emise 3.788 de ordine de protecție provizorii, dintre care 1.464 au fost confirmate de instanțe prin emiterea unui ordin de protecție;
- în total, instanțele judecătorești au emis 4.160 de ordine de protecție în această perioadă.

Aceste cifre confirmă persistența fenomenului și subliniază necesitatea introducerii unor măsuri suplimentare, menite să asigure continuitatea protecției, informarea victimelor și îmbunătățirea cooperării interinstituționale.

Necesitatea reglementării

Prezenta propunere legislativă se fundamentează inclusiv pe concluziile și recomandările formulate în **Raportul special privind violența domestică, publicat de Avocatul Poporului** în anul 2025. Documentul relevă o serie de disfuncționalități în aplicarea legislației actuale, printre care: lipsa de informare a victimelor cu privire la drepturile și opțiunile legale de protecție,

¹ <https://politiaromana.ro/ro/stiri/interventii-pentru-prevenirea-si-investigarea-violentei-domestice1748158296>

necomunicarea cazurilor de violență domestică de către organele de poliție către DGASPC/DAS, ceea ce împiedică dispunerea de măsuri sociale și de sprijin, lipsa unei cooperări interinstituționale funcționale, în special în cazurile recurente sau cu risc ridicat.

Pe acest fond, se impune completarea și armonizarea legislației existente în sensul întăririi responsabilităților partajate între autoritățile judiciare, administrația publică locală și furnizorii de servicii sociale, pentru a asigura o intervenție coerentă, proactivă și eficientă.

Obiectivul propunerii legislative

Pentru a răspunde disfuncționalităților identificate în aplicarea legislației privind prevenirea și combaterea violenței domestice, prezenta propunere legislativă aduce modificări și completări atât Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, cât și Legii nr. 26/2024 privind ordinul de protecție, în mod corelat, pentru a asigura coerența și coordonarea legislativă. Obiectivele vizate sunt consolidarea mecanismelor de protecție, creșterea eficienței intervenției instituționale și facilitarea accesului la justiție pentru victime.

Pentru a garanta dreptul victimelor la informare și acces real la prelungirea protecției în cazurile de risc persistent, se introduce obligația explicită pentru autoritățile administrației publice locale de a contacta victima imediat după emiterea ordinului de protecție și cu cel puțin 14 zile anterior expirării ordinului, pentru a o informa cu privire la dreptul de a solicita prelungirea acestuia. Modificările propuse vizează prevenirea discontinuităților în protecția oferită de cadrul legal actual.

Prin modificarea art. 38 alin. (4) din Legea nr. 217/2003, instanța are obligația de a dispune, pe lângă măsurile de protecție, și obligarea agresorului să urmeze consiliere psihologică, psihoterapie sau, după caz, internare voluntară ori nevoluntară, în condițiile legii. În situația în care agresorul este consumator de substanțe psihoactive, instanța poate dispune, cu acordul acestuia, integrarea într-un program de asistență a persoanelor consumatoare de droguri.

Această modificare are ca obiectiv îmbunătățirea cadrului de funcționare și aplicare a ordinului de protecție ca mecanism cu valențe educative și preventive, care să contribuie activ la reducerea riscului de recidivă. Pentru asigurarea coerenței juridice, o prevedere identică este introdusă și la art. 12 alin. (3) din Legea nr. 26/2024.

Completările aduse art. 39 din Legea nr. 217/2003 și art. 13 din Legea nr. 26/2024 permit ca, în cazul emiterii unui nou ordin de protecție împotriva unui agresor deja sancționat anterior (mai exact, în ultimii 5 ani), instanța să poată stabili o durată de până la 24 de luni, indiferent de identitatea victimei. Această prevedere răspunde situațiilor manifestărilor unor comportamente violente recurente și vizează protecția victimelor consecutive ale aceluiași agresor.

Modificările aduse art. 40 alin. (1) din Legea nr. 217/2003 și art. 14 alin. (1) din Legea nr. 26/2024 stabilesc în mod expres că victima poate solicita emiterea ordinului de protecție fie la instanța de pe raza domiciliului sau reședinței sale, fie la instanța din circumscripția în care au fost săvârșite

faptele de violență. Această clarificare legislativă are rolul de a elimina interpretările restrictive apărute în practică și de a asigura accesul efectiv și neîngrădit al victimelor la justiție și la măsuri de protecție urgentă. Alegerea locului unde se depune cererea este exclusiv atributul victimei, competența fiind alternativă.

Modificarea art. 46 alin. (1) prevede obligativitatea comunicării deciziei de emitere a ordinului de protecție, în termen de maximum 5 ore de la emitere, inclusiv către autoritățile administrației publice locale cu atribuții în domeniul protecției victimelor.

Această comunicare rapidă este esențială pentru asigurarea unei intervenții prompte și coordonate din partea autorităților locale. Măsura este corelată cu modificările propuse prin prezenta inițiativă legislativă, care stabilesc **obligatia expresă a autorităților locale de a contacta victima imediat după emiterea ordinului, precum și înainte de expirarea acestuia, în vederea exercitării dreptului la informare — inclusiv cu privire la posibilitatea de solicitare a prelungirii ordinului de protecție**. Pentru asigurarea coerenței legislative, o dispoziție identică este introdusă și la art. 23 alin. (1) din Legea nr. 26/2024.

Prin modificarea adusă art. 9 din Legea nr. 26/2024, se urmărește garantarea unui proces echitabil pentru toate părțile implicate. Introducerea asistenței juridice obligatorii și gratuite în cazul contestării ordinului de protecție provizoriu, atât pentru victimă, cât și pentru agresor, asigură respectarea principiului egalității de arme și a dreptului la apărare, într-o procedură cu impact semnificativ asupra drepturilor și libertăților fundamentale, în concordanță cu reglementările aplicabile în cazul ordinului de protecție emis de instanță.

Modificarea art. 24 din Legea nr. 26/2024 propune extinderea posibilității de a solicita un nou ordin de protecție, după expirarea celui anterior, prin abilitarea expresă a procurorului, a autorităților administrației publice locale și a furnizorilor de servicii sociale acreditați să formuleze cererea. Modificarea este făcută în oglindă cu persoanele care pot solicita emiterea ordinului de protecție inițial. Această modificare contribuie la crearea unui cadru de intervenție mai eficient și proactiv, în care responsabilitățile sunt partajate între sistemul judiciar, administrația locală și sectorul social. Consolidarea acestui parteneriat instituțional este esențială pentru asigurarea unei reacții rapide și coordonate în sprijinul victimelor violenței domestice.

Impactul socio-juridic al propunerii legislative

Modificările propuse prin prezenta inițiativă urmăresc consolidarea cadrului normativ în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, prin măsuri cu impact direct asupra: protecției efective a victimelor, creșterii eficienței intervenției instituționale și reducerii riscului comportamentelor violente recurente în cazul agresorilor.

Un prim obiectiv al inițiativei vizează optimizarea funcționării mecanismului de protecție, prin instituirea obligației legale ca autoritățile administrației publice locale să contacteze în mod activ victima, atât imediat după emiterea ordinului de protecție, cât și cu cel puțin 14 zile înainte de

expirarea acestuia, în vederea informării acesteia cu privire la posibilitatea de a solicita prelungirea măsurii de protecție.

Această intervenție proactivă contribuie la: asigurarea continuității protecției legale, prevenirea reexpunerii victimei la risc, întărirea rolului autorităților locale în gestionarea și prevenirea cazurilor de violență domestică.

Un alt aspect esențial vizat de propunere este adaptarea măsurilor legale la realitatea cazurilor cu risc ridicat, în special cele în care există pericolul repetării faptelor. Prin completarea legislației, se conferă instanței posibilitatea de a dispune un nou ordin de protecție, cu o durată extinsă de până la 24 de luni, în cazul repetării comportamentului agresiv, indiferent de identitatea victimei. Această prevedere oferă un răspuns adecvat situațiilor în care comportamentul violent este repetitiv și sistemic.

Totodată, propunerea legislativă are în vedere facilitarea accesului la justiție pentru victime, prin clarificarea expresă a competenței teritoriale: cererea de emitere a ordinului de protecție poate fi depusă fie la instanța de la domiciliul sau reședința victimei, fie la instanța corespunzătoare locului în care faptele de violență au fost comise.

Pentru a sprijini o intervenție instituțională promptă și coordonată, și pentru a întări rolul autorităților locale în prevenirea și gestionarea cazurilor de violență domestică, se instituie obligația ca decizia de emitere a ordinului de protecție să fie comunicată, în termen de maximum 5 ore de la emitere, inclusiv către autoritățile administrației publice locale competente.

În plus, se introduce obligativitatea consilierii psihologice a agresorului, iar, acolo unde este cazul, integrarea acestuia în programe de asistență pentru consumatorii de substanțe psihoactive. Astfel, ordinul de protecție capătă o funcție dublă: pe lângă protejarea imediată a victimei, contribuie la prevenirea comportamentului violent recurent.

Această abordare este aliniată cu bunele practici în materie de justiție restaurativă și intervenție psiho-socială, promovând nu doar apărarea victimei, ci și, acolo unde este posibil, recuperarea socială a agresorului.

Impact economic

Implementarea măsurilor propuse nu presupune alocări bugetare suplimentare semnificative la nivel central, întrucât ele valorifică și responsabilizează structurile deja existente în cadrul administrației publice locale (DAS/DGASPC), autorităților judiciare și serviciilor sociale acreditate.

Având în vedere cele prezentate, supunem dezbaterii și aprobării propunerea de modificare și completare a Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, precum și a Legii nr. 26/2024 privind ordinul de protecție. Propunerea vizează un pachet coerent de măsuri menite să întărească protecția legală a victimelor, să îmbunătățească intervenția instituțională și să responsabilizeze toți actorii implicați în combaterea violenței domestice.

Prin aceste modificări, România face un pas semnificativ către consolidarea unui cadru legislativ mai eficient, echitabil și adaptat nevoilor reale ale persoanelor afectate de acest fenomen complex.

Ana-Cynthia-Ioana PĂUN

Senator USR

Simona-Elena SPĂȚARU

Senator USR

Oana-Silvia ȚOIU

Deputat USR

Diana-Anda BUZOIANU

Deputat USR

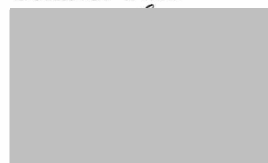
Monica BERESCU

Deputat USR

Victoria STOICIU

Senator PSD

Eva-Andreea Csep

Deputat UDMR

Ovidiu-Vasile Cîmpean

Deputat PNL

Tabel semnături

Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și a Legii 26/2024 privind ordinul de protecție

[illegible]

Tabel semnături

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și a Legii 26/2024 privind ordinul de protecție

Nume si prenume	Semnătură	Grup parlamentar
BLAGA DANIEL		USR
MORUSSI George		USR
Bulearcă Felix		USR
RIGMAN CIPRIAN		USR
VANUȘ KUMITRU		USR
ALEXANDRU HARIUS-NICOLAE		USR
SEBOROIU VLAD-IOAN		USR
PLUȘAR ANDREI		USR
Șimonu Ungureanu		USR
LAZAR TEODOR		USR
GHEORGHIU ANDREI		USR
GIMA GEORGE		USR
ALINA GORGHEU		PNL
OVIDIU VASILE CIMPEAN		PNL
MURARIU OANA		USR
Diana Stolica		USR